Op duidelijker koers

MS Sinds de recente aflossing van de wacht in het Witte Huis heeft de nieuwe Amerikaanse president weinig ruimte gelaten voor twijfel aan de vastberadenheid waarmee hij zijn voornemens zal uitvoeren en metterdaad de beloften uit zijn verkiezingsprogramma zal gaan waarmaken. Voor de andere leden van de Noordatlantische verdragsorganisatie komt dat neer op een aanzienlijk duidelijker markeren van de koers dan in het nabije verleden gewoonlijk het geval is geweest. Toen immers liet de navigatie heel wat te wensen over, zeker niet in de laatste plaats door het weinig imponerende optreden van de Verenigde Staten, die weliswaar niet *de jure* het kapiteinschap van de alliantie bekleden maar die toch van de oprichting af *de facto* bepalend zijn geweest voor het reilen en zeilen van het bondgenootschap. Om binnen een bepaald tijdschema de juiste haven te kunnen aanlopen, is nu eenmaal meer nodig dan het voeren van een wimpel waarop „Mensenrechten" is geborduurd: het gelijktijdig voorleggen van een zigzagkoers ter vermijding van allerlei veronderstelde obstakels kan zeer wel leiden tot een dusdanige vertraging dat inmiddels door toedoen van kwaadwilligen de havenmond is versperd, de bebakening in het ongerede is gebracht, de verlichting onklaar is gemaakt en de walinstallaties zijn vernield. Wie van het bestaan van dergelijke kwaadwillige elementen op de hoogte is, en kennis draagt van hun bij herhaling openlijk verkondigde oogmerken, zal toch stellig goed doen bij het uitzetten van zijn koers èn bij het varen daarvan zich te baseren op een verantwoord zeemanschap, en dienovereenkomstig voor zijn positiebepaling gebruik maken van nauwkeuriger methoden dan die van het gegiste bestek.

Naar het zich voorshands laat aanzien, heeft de nieuw aangetreden regeringsploeg der Verenigde Staten van de man op de brug klare richtlijnen gekregen. Daarin heeft de gezagvoerder klaarblijkelijk volledig rekening gehouden met de manifeste opzet van het wereldcommunisme, alles te (doen) ontwrichten wat de behouden vaart van de westelijke alliantie zou moeten verzekeren. Alleen al de expliciete vermelding van die aperte oogmerken is een duidelijke aanwijzing dat de Verenigde Staten niet langer bereid zijn het internationale spel te spelen alsof er werkelijk niets aan de hand is, schipperende en laverende, doorlopend overstag gaande en pogende met een sluipvaartkoers toch nog in veilige haven te belanden.

Het ligt wel voor de hand dat dergelijke klare taal door het andere kamp minder wordt gewaardeerd dan de bijna onderdanige benadering die men daar al begon gewend te raken van verschillende NAVO-leden die – wegzwijmelend in wensdromen over de profijten van een denkbeeldige ontspanning – reeds bij voorbaat hun eigen verdedigingssysteem begonnen uit te hollen. Geen wonder dan ook, dat president Reagans koers onmiddellijk werd bestempeld als een terugkeer naar de Koude Oorlog: klaarblijkelijk is het de ene supermogendheid níét geoorloofd publiekelijk vast te stellen dat de andere al sinds 1917 bezig is een niet-aflatende oorlog te voeren die slechts zal mogen eindigen met de volledige onderwerping van een ieder die het zelfbeschikkingsrecht durft hanteren om iets anders dan het communisme te kiezen!

Hetgeen in de laatste decennia reeds herhaaldelijk was gebleken een usance te zijn geworden in bepaalde westelijke kringen, speelde zich ook ditmaal weer af. Het door Moskou getoonzette Slavische lied over „the ugly American" werd onverwijld en luidkeels meegezongen door het omvangrijke (net nog niet?) Slavenkoor dat dezelfde partituur bezigde en derhalve de nieuwe

Amerikaanse president en diens minister van buitenlandse zaken – als voormalige SACEUR „vanzelfsprekend" een verfoeilijke havik! – moeiteloos wist te kwalificeren als oorlogshitsers. En zoals gebruikelijk werd dat koor nog versterkt door het neuriën van hen die wel de melodie, maar niet de tekst herkenden en wier muzikale oor liever het slaapliedje van de ontspanning beluisterde dan het „Te wapen!"-signaal van de alarmtrompet.

Toch komt dat laatste ontegenzeglijk meer overeen met de werkelijkheid. Terecht constateert de nieuwe man op de Amerikaanse brug dat tot nu toe het streven naar ontspanning „een eenrichtingsverkeer van het Westen" is geweest. Het aanvaarden van zijn verantwoordelijkheid als staatshoofd van de machtigste staat in het Atlantische verbond legt hem tevens de verplichting op een nieuwe koers te bepalen indien het huidige eenrichtingsverkeer zijn schip naar de ondergang dreigt te voeren. De consequenties van deze koersverandering voor de andere leden van het bondgenootschap zijn niet moeilijk te raden. Weliswaar hebben de ministers van buitenlandse zaken en van defensie uit Reagans team in het begin van hun ambtsperiode al gezegd dat de door Carter bereikte overeenstemming over een reële groei van de defensieuitgaven met drie procent 's jaars niet als een onomwonden eis aan de bondgenoten zou worden gesteld, maar het lijdt geen twijfel of ook langs àndere wegen zal het wel gaan duidelijk worden dat West-Europa in de éigen buidel zal moeten tasten. Nieuwe prioriteitsstellingen in de Amerikaanse buitenlandse politiek, herwaardering van de Amerikaanse strategie voor het Midden-Oosten en de gebieden rond de Perzische Golf, en in het algemeen een krachtiger opstelling ter verdediging van de mondiale belangen van het Westen betekenen onontkoombaar dat de voor een dergelijk programma benodigde middelen en fondsen „ergens" moeten worden gevonden. En het zou volslagen irreëel zijn te veronderstellen dat Washington dan niét zou weten, waar alsdan bij voorkeur moet worden gezocht.

President Reagan heeft zich onder meer ten doel gesteld het Amerikaanse volk niet nodeloos op te zadelen met exorbitante belastingen voor het bekostigen van zaken waarvan het niet zèlf op enigerlei wijze profijt kan trekken. In dat verband is het twijfelachtig of het Westeuropese argument als zou „drie procent niet haalbaar" zijn wegens de benarde financieel-economische situatie, hem zou kunnen bewegen alsnog zijn strakke nieuwe koers weer los te laten en de totale schipbreuk te gaan riskeren...

KONINKLIJKE VERENIGING TER BEOEFENING VAN DE KRIJGSWETENSCHAP

Algemene ledenvergadering en voordracht 16 maart 1981

Op *maandag 16 maart a.s.* te 20.00 uur houdt de vereniging haar jaarlijkse algemene ledenvergadering in het Nederlands Congresgebouw te Den Haag, gecombineerd met een ook voor introducé(e)s toegankelijke bijeenkomst, waar de inleiding zal worden verzorgd door *commandeur C. H. E. Brainich von Brainich Felth* over het onderwerp

De strijd onder water.

Achtereenvolgens worden besproken: de dreiging, de media, de bestrijdingsmiddelen en de strategie. Daarna wordt, als gebruikelijk, gelegenheid tot discussie geboden.

Introductie: d.t.v. de secretaris, Ikol W. F. Anthonijsz, Denijsstraat 135, 2551 HJ Den Haag (tel. tijdens diensturen (070)73 24 33).